

Συνέντευξη Α. Δραγανίγου: Αντικαπιταλιστικό το αναγκαίο μέτωπο σήμερα

24.03.18

Συνέντευξη του Αντώνη Δραγανίγου, μέλους της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και της ΠΕ του ΝΑΡ στον τόμο 23 του περιοδικού «*Μαρξιστική Σκέψη*» (Σεπτέμβρης 2017) που είχε κεντρικό θέμα το «**Μέτωπο της Αριστεράς**»:

Ερώτηση 1.: *Καθώς η κρίση και η άγρια λιτότητα συνεχίζονται αμείωτες, στη μέση της θητείας της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, το ζήτημα του Μετώπου των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής - αντιμνημονιακής Αριστεράς έρχεται εκ των πραγμάτων στο προσκήνιο. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας η γενική τοποθέτηση του ζητήματος σήμερα;*

- Απάντηση: Μετά και την υπογραφή του σφαγιαστικού 4^{ου} μνημονίου από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ΑΝΕΛ, το ζήτημα της συσπείρωσης δυνάμεων για την ανατροπή της πολιτικής και της κυβέρνησης «από κάτω και από αριστερά», με στόχο να μην εφαρμοστούν ποτέ τα ψηφισμένα μέτρα της δεύτερης αξιολόγησης, γίνεται ακόμα πιο επιτακτικό.

Ιδιαίτερα σήμερα που το τεράστιο ζήτημα κοινωνικής επιβίωσης συνδέεται άρρηκτα με το **δημοκρατικό δικαίωμα** του λαού να αποφασίζει για το μέλλον του **ενάντια στο καθεστώς επιτροπείας** και τον ολοκληρωτισμό του πολιτικού συστήματος, και την **υπεράσπιση της ειρήνης** ενάντια στην όξυνση των αστικών ανταγωνισμών και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων.

Η ανατροπή αυτή προϋποθέτει μια μεγάλη συγκέντρωση δυνάμεων **πρώτα από όλα στο εργατικό και λαϊκό κίνημα**. Η ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού και ευρύτερα του λαϊκού κινήματος, το ξεπέρασμα του αστικοποιημένου συνδικαλισμού των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, η δημιουργία νέων συνδικάτων που να καλύπτουν την ελαστική εργασία και την νέα εργατική βάρδια, η ανασυγκρότηση των υπάρχοντων πάνω σε ταξική βάση και ο οριζόντιος συντονισμός των πρωτοβάθμιων σωματείων και άλλων εργατικών και λαϊκών συλλογικοτήτων στην κατεύθυνση ενός ανεξάρτητου κέντρου αγώνα είναι ο πρώτος όρος για να συγκροτηθεί μια άλλη αριστερά!.

Σε αυτή την κατεύθυνση κρίσιμο ζήτημα είναι η **κοινή δράση** όλων των μαχόμενων δυνάμεων της αριστεράς, της αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής αριστεράς, της ΛΑΕ, του ΚΚΕ, για την οικοδόμηση ενός **αγωνιστικού μετώπου ρήξης ανατροπής**. Μιας κοινής δράσης που θα ενώνει και θα εμπνέει σε ένα αγώνα διάρκειας, σε ένα νέο κύμα ανυπακοής και ανατροπής ξεκόβοντας αποφασιστικά από την λογική, και την πρακτική ήττας του υποταγμένου συνδικαλισμού.

Παράλληλα απαιτείται αναμφίβολα να προχωρήσει η **συσπείρωση πολιτικών δυνάμεων**, η ριζική αλλαγή του συσχετισμού δυνάμεων μέσα στο ευρύτερο λαϊκό, αριστερόστροφο, αντιμνημονιακό ρεύμα, σε βάρος του αστικά μεταλλαγμένου μνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ και υπέρ ενός **πολιτικού μετώπου των δυνάμεων που παλεύουν για την ανατροπή της επίθεσης του κεφαλαίου και των αντιδραστικών καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων που προωθεί το κεφάλαιο για το ξεπέρασμα της ιστορικής του κρίσης σε βάρος των λαών, ενάντια στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό και την πολεμική απειλή**.

Αυτό σημαίνει αγώνα για την κατάργηση των μνημονίων, για την έξοδο από την ΕΕ, την διαγραφή του χρέους. Σημαίνει **ρήξη με την αστική τάξη στην χώρα μας** και συνολικά τον καπιταλιστικό μονόδρομο, δηλαδή άμεσα μέτρα **μείωσης της εκμετάλλευσης** (αυξήσεις στους μισθούς, μείωση του χρόνου εργασίας, εθνικοποίηση επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας), μέτρα που κλονίζουν την δύναμη του κεφαλαίου και ανοίγουν τον δρόμο για την κατάργησή του.

Απαιτείται, με άλλα λόγια, ένα μέτωπο όλων των δυνάμεων που υπερβαίνουν τις «κευσιανές» λύσεις φιλολαϊκής διαχείρισης του καπιταλισμού. Ένα αντικαπιταλιστικό μέτωπο.

Ερώτηση 2.: Η προγραμματική βάση έμπαινε πάντα σε πρώτο πλάνο σε συζητήσεις για τη συνεργασία των δυνάμεων της Αριστεράς στη χώρα μας, πολύ συχνά όμως έμεναν στο περιθώριο οι στρατηγικές προοπτικές της. Πώς μπαίνουν αυτά τα ζητήματα σήμερα;

- Απάντηση: Αυτό που έχουμε σήμερα απέναντί μας είναι η **βαθιά, ιστορική, δομική κρίση του καπιταλισμού**. Αυτή η βαθιά κρίση υπερσυσσώρευσης του κεφαλαίου μπορεί να ξεπεραστεί τελικά είτε με την καταστροφή του κεφαλαίου, σαν κοινωνική σχέση, από την εργαζόμενη πλειοψηφία, είτε με μια γιγαντιαία καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων, και πρώτα από όλα της πρώτης παραγωγικής δύναμης, της εργαζόμενης πλειοψηφίας, για να ξαναπάρει μπρος πάνω στα ερείπια η καπιταλιστική παραγωγική μηχανή.

Η κρίση αυτή παίρνει **καθολικά χαρακτηριστικά** και **διαφορετικές μορφές** ανάλογα με τον συσχετισμό δυνάμεων, την ιστορία και τις ειδικές συνθήκες σε κάθε περιοχή. Εκδηλώνεται σαν **κρίση της αστικής δημοκρατίας**, όπως αυτή οικοδομήθηκε την μεταπολεμική περίοδο, και συνολική στροφή στην πολιτική αντίδραση καθώς η περίοδος της «συναίνεσης έλαβε τέλος». Εκδηλώνεται **σαν κρίση των καπιταλιστικών ολοκληρώσεων**, όπως της ΕΕ και των μορφών της καπιταλιστικής παγκοσμιοποίησης, στο έδαφός της οποίας αναδύονται νέα κινήματα αυτοκαθορισμού, αλλά και εθνικιστικά και αντιδραστικά ρεύματα. Η προσπάθεια καπιταλιστικής υπέρβασης της κρίσης υπονομεύει την ζωή πάνω στον πλανήτη επιταχύνοντας την **«εποικισμό της φύσης»** και την **περιβαλλοντική καταστροφή**. Και τέλος, και πάνω από όλα, εντείνονται τα πολεμικά μέτωπα, που παίρνουν πλέον υπερτοπικά χαρακτηριστικά και οι ασύλληπτες πολεμικές δαπάνες και προετοιμασίες από όλες τις ιμπεριαλιστικές δυνάμεις.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι η στρατηγική προοπτική σήμερα δεν μπορεί παρά να είναι η **συνολική επαναστατική ρήξη με τον καπιταλισμό, δηλαδή με τις δυνάμεις του κεφαλαίου, το κράτος και τις ολοκληρώσεις του, η αντικαπιταλιστική επανάσταση, το άνοιγμα του ιστορικού δρόμου για μια νέα σοσιαλιστική και κομμουνιστική προοπτική**.

Η στρατηγική αυτή προοπτική δεν ταυτίζεται με την σημερινή τακτική, αλλά την καθορίζει. Αποτελεί την πυξίδα και το μέτρο της **επαναστατικής τακτικής**. Δεν μπορεί για παράδειγμα στρατηγικά να θέτει κάποιος το ζήτημα της επανάστασης και τακτικά να βολοδέρνει διαρκώς, για δεκαετίες σε διάφορα αντνεοφιλελεύθερα, αντιμνημονιακά, ρεφορμιστικά σε τελική ανάλυση μέτωπα, που ο ορίζοντάς τους δεν ξεπερνάει διάφορες μορφές φιλολαϊκής διαχείρισης του καπιταλισμού.

Ερώτηση 3.: Η σχέση Μέτωπο - κινήματα, της σύνδεσης του «από πάνω» με το «από κάτω», είναι επίσης ένα θέμα κομβικής σημασίας, όπως είναι και το θέμα της εξεύρεσης των κατάλληλων οργανωτικών μορφών οικοδόμησης ενός Μετώπου. Τι μας διδάσκει η ιστορική εμπειρία;

- Απάντηση: Η σχέση του αναγκαίου, στην προκειμένη περίπτωση του αντικαπιταλιστικού μετώπου, με το κίνημα από την μια και με το κόμμα από την άλλη αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα που έχει να λύσει η αριστερά.

Το αντικαπιταλιστικό μέτωπο για να είναι πραγματικό και όχι μια γραφειοκρατική καρικατούρα πρέπει να **συμπυκνώνει πολιτικά, κοινωνικές και κινηματικές διεργασίες σε ένα ανώτερο προγραμματικό επίπεδο**. Οι «στρατηγοί χωρίς στρατό», που κάνουν «μέτωπα» ερήμην της τάξης –έστω της πρωτοπορίας της και της κοινωνίας δεν συμβάλλουν σε αυτό. Φυσικά όταν μιλάμε για κίνημα εννοούμε πάντα ένα ταξικά ανασυγκροτημένο, εργατικό και λαϊκό κίνημα με τις δικούς του στόχους και μορφές που θα παλεύει για την προοπτική της εργατικής τάξης και όχι για την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την ευρωπαϊκή προοπτική της χώρας.

Επίσης η προοπτική και η σταθερότητα του μετώπου εξαρτάται από την ανάπτυξη και τελικά την ηγεμονία των κομμουνιστικών ιδεών στο εσωτερικό του.

Η ιστορική εμπειρία δείχνει ότι η μετωπική πολιτική προωθείται και «από πάνω» και «από κάτω». Οι οργανωτικές του μορφές ποικίλλουν ανάλογα με τις συνθήκες. Υπάρχει όμως ένα καθοριστικό στοιχείο, της δημοκρατίας!! Όπως έδειξε και η περίπτωση ΣΥΡΙΖΑ (ακόμα και η περίπτωση του ΕΑΜ παλιότερα) αν δεν υπάρχει οργάνωση, ώστε να μπορεί να υπάρχει και αποφασιστική δημοκρατία των αγωνιστών στην βάση τότε τις κρίσιμες στιγμές οι ηγετικές ομάδες επιβάλλονται ενάντια στην θέληση της πλειοψηφίας της βάσης ακόμα και ενάντια στην θέληση της συλλογικής ηγεσίας. Αυτό έγινε και στην Βάρκιζα και στα μνημόνια. Δυο τραγωδίες για το λαϊκό μας κίνημα.

Ερώτηση 4.: Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν πως ένα σχήμα ΛΑΕ - ΑΝΤΑΡΣΥΑ - Πλεύση Ελευθερίας και άλλων ομάδων του αριστερού αντικαπιταλιστικού - αντιμνημονιακού χώρου θα συγκέντρωνε ένα αξιόλογο ποσοστό. Πόσο ρεαλιστική είναι η συγκρότησή του; Ποια θεωρείτε ως κύρια εμπόδια και αντιρρήσεις;

- Απάντηση: Το θέμα δεν είναι αν ένα τέτοιο μέτωπο είναι εκλογικά ρεαλιστικό, αλλά αν ανταποκρίνεται στις ανάγκες της μάχης.

Πρέπει να αποφύγουμε οπωσδήποτε την «αρχαία σκουριά» της αριστεράς σύμφωνα με την οποία πρώτα διαλέγαμε τον σύμμαχο, συνήθως με κοινοβουλευτικά κριτήρια και εν συνεχεία το «πρόγραμμα» που μπορεί να συμφωνηθεί. Αυτή η μεθοδολογία έχει αποδειχτεί καταστροφική.

Σε ότι αφορά την ΑΝΤΑΡΣΥΑ το τι θέλει και τι παλεύει διατυπώθηκε ήδη. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ εκτιμά ότι σήμερα είναι αναγκαίο ένα μέτωπο στην βάση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος, που θα επιβληθεί με την δύναμη του εργατικού λαϊκού ξεσηκωμού και του αντικαπιταλιστικού μετώπου με προοπτική την εξουσία και την κυβέρνηση των εργαζομένων.

Η ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ είναι ένα μόρφωμα που παλεύει για την «απελευθέρωση από το μνημονιακό καθεστώς», για την «κοινωνική δικαιοσύνη», την «εξάλειψη της γραφειοκρατίας», «μια νέα σχέση κράτους -πολιτών», για μια «βουλή ανοιχτή στους πολίτες», το «χτύπημα της διαφθοράς» κλπ . Από το πρόγραμμα του ΣΥΡΙΖΑ διατηρεί δύο στοιχεία: την διεκδίκηση των γερμανικών αποζημιώσεων και την «διαγραφή του απεχθούς και επονείδιστου μέρους του χρέους, στην βάση του λογιστικού ελέγχου», ενώ σε όλα τα άλλα στοιχεία είναι δεξιότερα! Πρόκειται επομένως καθαρά για ένα **πρόγραμμα αστικού εκσυγχρονισμού**, που δεν έχει καμιά σχέση με ρήξη, ούτε καν με την αριστερά, όπως άλλωστε η ίδια η επικεφαλής της διακηρύσσει.

Από την άλλη πλευρά η **ΛΑΕ** αναδείχνει σαν κρίκο το ζήτημα της εξόδου απ την ευρωζώνη ενταγμένη στο πλαίσιο της «ενίσχυσης της εθνικής παραγωγικής βάσης και της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας», που είναι το πρώτο ζήτημα που θέτει σαν στόχο της πολιτικής της. Την εξασφάλιση δηλαδή ενός «κύματος ρευστότητας για «παραγωγικές επενδύσεις και στήριξη κοινωνικών αναγκών» τον «παραγωγικό μετασχηματισμό και την αποδοτική αναδιαμόρφωση της οικονομίας με κοινωνική δικαιοσύνη», κατεύθυνση που εκτός των άλλων περιλαμβάνει την «ανασυγκρότηση των επιχειρήσεων που οι καινοτόμες, τεχνολογικά σύγχρονες,

οργανωτικές επιδόσεις τους υποβοηθούν τον δημοκρατικό αναπτυξιακό σχεδιασμό και τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας», χαρακτηριστικά που προφανώς αντιστοιχούν στις μεγάλες καπιταλιστικές επιχειρήσεις!. Επιδιώκει «ισοσκελισμένους ή και πλεονασματικούς προϋπολογισμούς», «αλλά και τη γενναία ρύθμιση των δανείων των υπόλοιπων επιχειρήσεων μετά από σε βάθος διαχειριστικό έλεγχο προσώπων και εταιρειών». Συνδέει το ζήτημα της αύξησης των μισθών με την «ανάκαμψη της παραγωγής», αρνούμενη την εδώ και τώρα αναδιανομή δηλαδή της μείωσης της εκμετάλλευσης.

Πρόκειται για ένα σοσιαλδημοκρατικό πρόγραμμα χωρίς ευρώ, που είναι τουλάχιστον ουτοπικό γιατί: πρώτον: διαχωρίζει **μηχανιστικά την ευρωζώνη από την ΕΕ** ενώ είναι σαφές ότι το ευρύτερο πολιτικό, οικονομικό, δημοσιονομικό πλαίσιο καθορίζεται από την ΕΕ, και εντός του δεν χωράει η παραμικρή αλλαγή. **Δεύτερον** γιατί προϋποθέτει την συνεργασία του μεγάλου κεφαλαίου –ή τμημάτων του- καθώς σε αυτό ανήκουν οι «καινοτόμες, εξαγωγικές» κλπ επιχειρήσεις που θα εξασφαλίσουν την «παραγωγική ανασυγκρότηση». Και τρίτον γιατί με αυτό το περιεχόμενο είναι δύσκολο να «ξεχωρίσει» από το σχέδιο της «Ευρώπης των πολλών ταχυτήτων», της αστικής, αντιδραστικής εξόδου από το ευρώ, που αποτελεί σχέδιο τμημάτων της ευρωπαϊκής ολιγαρχίας και –μετά την σύνοδο της Μάλτας- και επίσημη εκδοχή της ηγεσίας της ΕΕ. Τέταρτον γιατί το περιεχόμενο αυτό ανοίγει τον δρόμο για αναζήτηση συμμαχιών από ξεκάθαρα συντηρητικές δυνάμεις στο πλαίσιο του «αντιμνημονιακού πατριωτικού μετώπου»!.

Δεν υπάρχει λοιπόν πολιτική βάση για μια πολιτική και, επομένως, εκλογική συνεργασία ΑΝΤΑΡΣΥΑ-ΛΑΕ-ΠΛΕΥΣΗ.

Ερώτηση 5.: *Αρκετά συχνά ακούγεται στον κόσμο της Αριστεράς ότι οι υφιστάμενες διαφορές ανάμεσα στις δυνάμεις της είναι δευτερεύουσες και ότι η επίκλησή τους χρησιμεύει σαν άλλοθι για την αποφυγή της συνεργασίας. Πόσο αληθεύει αυτό;*

- Απάντηση: Σε ότι αφορά τις διαφορές ανάμεσα στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, την ΛΑΕ και την ΠΛΕΥΣΗ, προσπάθησα να απαντήσω με το προηγούμενο ερώτημα. Θα ήθελα να αναφερθώ και στις εκτιμήσεις μας για την πολιτική του ΚΚΕ

Το ΚΚΕ έχει κάνει εδώ και χρόνια μια στροφή η οποία στο 20^ο του Συνέδριο **εμπεδώθηκε και βάθυνε**. Όλους τούς βασικούς άμεσης σημασίας πολιτικούς στόχους της αντιπαράθεσης με την κυρίαρχη τάξη σήμερα, τους μεταθέτει στο αόριστο μέλλον την λαϊκής-εξουσίας οικονομίας, έτσι ώστε ο αγώνας στο σήμερα να περιορίζεται στην οικονομική πάλη για την βελτίωση της θέσης των εργαζόμενων, χωρίς αμφισβήτηση του συστημικού πλαισίου. Έτσι στο θέμα της ΕΕ, τάσσεται υπέρ της «οργάνωσης της πάλης με τέτοιο τρόπο ώστε –ο λαός- να διεκδικήσει **ταυτόχρονα τα «κλειδιά» της οικονομίας**», τον πλούτο που παράγει με το πέρασμα της εξουσίας στα δικά του χέρια.». Σε διαφορετική περίπτωση θα έχουμε σύμφωνα με το ΚΚΕ, χειροτέρευση της ζωής των λαϊκών στρωμάτων.

Με τον τρόπο αυτό το ΚΚΕ όχι μόνο χάνει από τα οπτικό του πεδίο την ανάγκη το εργατικό λαϊκό κίνημα να παλέψει σήμερα για απελευθέρωση από τα δεσμά της ΕΕ, αλλά και αντιμάχεται την δυνατότητα να αλλάξει ο συσχετισμός δυνάμεων και να επιβληθεί με την δύναμη του εργατικού λαϊκού κινήματος η ρήξη / έξοδος από μνημόνια, ΕΕ και ΕΥΡΩ πράγμα που θα έχει καταλυτικές επιπτώσεις στον συσχετισμό δυνάμεων όχι μόνο στην χώρα μας αλλά και σε όλη την Ευρώπη. Αντιμετωπίζοντας την έξοδο από την ΕΕ σαν αποτέλεσμα της «λαϊκής εξουσίας και όχι σαν προϋπόθεση της καθιστά **ουτοπικά και τα δύο**. Με αυτό το σκεπτικό δεν μπαίνει σε πολιτική μάχη σύγκρουσης με ΕΕ-ΕΥΡΩ στο σήμερα ενώ πορεία προς την λαϊκή εξουσία εντός ΕΕ δεν μπορεί προφανώς να υπάρξει.

Οι διαφορές ανάμεσα στις δυνάμεις της αριστεράς δεν αποτελούν ούτε αποτέλεσαν στην ιστορία της

άλλοθι. Η ενότητα **με βάση τη μία η την άλλη στρατηγική και τακτική αναδείχτηκε σε ζήτημα νίκης και πιο συχνά ήττας του κινήματος και της αριστεράς.**

Το ζήτημα είναι ότι ενώ οι ηγεσίες της αριστεράς δεν τολμάνε να ριζοσπαστικοποιήσουν την πολιτική και τον λόγο τους, **και να επιλέξουν μια κατεύθυνση της ρήξης με τις δυνάμεις του κεφαλαίου και της ΕΕ** σε ένα πρωτοπόρο κόσμο της αριστεράς και του κινήματος είναι περίπου αυτονόητο ένα πλαίσιο στόχων, ανατρεπτικού αντικαπιταλιστικού χαρακτήρα και οι αναζητήσεις μιας ενότητας που θα το προβάλλει και θα το παλεύει με συνέπεια γίνονται όλο και πιο μάχιμες.

Το ζήτημα **κλειδί** λοιπόν είναι η **επιλογή** όσων πολιτικών δυνάμεων, ρευμάτων και αγωνιστών συμφωνούν με ένα τέτοιο πρόγραμμα αυτό να κάνουν ένα **ισχυρό μετωπικό βήμα. Να επιλέξουν** άμεσα να κάνουν **βήματα πολιτικής συνεργασίας με προοπτική το αντικαπιταλιστικό μέτωπο**, ξεπερνώντας ταλαντεύσεις, -δικαιολογημένους ή αδικαιολόγητους σκεπτικισμούς ή αυταπάτες ότι την δύναμη θα μας την δώσει ένα «ευρύτερο» δηλαδή στην πράξη ένα ρεφορμιστικά ηγεμονευόμενο μέτωπο.

Ερώτηση 6.: *Από την άλλη μεριά, είναι αρκετά διαδεδομένη και η άποψη ότι ένα ευρύ Μέτωπο θα έχει αναπόφευκτα την τύχη του ΣΥΡΙΖΑ. Ποια διδάγματα απορρέουν από την αποτυχία του ΣΥΡΙΖΑ;*

- Απάντηση: Το ζήτημα δεν είναι αν το μέτωπο είναι «ευρύ ή στενό», αλλά πάνω σε ποια πολιτική βάση θα χτιστεί. Διότι πράγματι στο ζήτημα αυτό **η εμπειρία ΣΥΡΙΖΑ είναι δραματικά διδακτική** και καμιά προσπάθεια δεν μπορεί να γίνει, αν δεν την πάρει στα σοβαρά υπόψη.

Ο ΣΥΡΙΖΑ τι υποσχέθηκε; Ότι θα καταργήσει τα μνημόνια μέσα στο πλαίσιο της ευρωζώνης και της ΕΕ, σε συμφωνία με τις δυνάμεις του κεφαλαίου στο πλαίσιο ενός νέου κοινωνικού συμβολαίου, με όχημα μια αριστερή κυβέρνηση. **Και τα τρία αυτά στοιχεία** τα οποία αποτέλεσαν **τον πυρήνα της πολιτικής του πρότασης και της ηγεμονίας του** στην αριστερά και το ευρύτερο, λαϊκό, αριστερόστροφο αντιμνημονιακό ρεύμα κατέρρευσαν και είναι ζήτημα ζωής να απορριφθούν για να μην επαναληφθούν.

Κάθε εργαζόμενος σήμερα καταλαβαίνει **ότι εντός ευρωζώνης και ΕΕ, με σεβασμό στις συνθήκες τους δεν μπορείς να κάνεις τίποτα άλλο**, παρά να εφαρμόζεις μια σκληρή νεοφιλελεύθερη υπεραντιδραστική πολιτική ενάντια στον ίδιο τον λαό σου.

Κοινωνικό συμβόλαιο με τις δυνάμεις του κεφαλαίου σήμερα δεν μπορεί να υπάρξει, πρώτα από όλα λόγω της βαθιάς, δομικής και ιστορικού χαρακτήρα καπιταλιστικής κρίσης. Που καθιστά **αναπότρεπτη για το κεφάλαιο μια πολιτική βαθιών καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων** για το ξεπέρασμά της. Αν το κεφάλαιο διέθετε σοσιαλδημοκρατική λύση είχε κόμματα να την εκπροσωπήσουν!

Τέλος η διεκδίκηση μιας «**αριστερής κυβέρνησης**» **μέσα στο πλαίσιο της συνέχειας του αστικού κράτους και των ιμπεριαλιστικών συνασπισμών** από μια πρόταση κοινοβουλευτική αυταπάτης έχει μετατραπεί σε μια επικίνδυνη προοπτική. Οι πραγματικές δυνάμεις της εξουσίας δεν βρίσκονται στον περίβολο του κοινοβουλίου, αλλά στο βαθύ κράτος, τους κατασταλτικούς και ιδεολογικούς του μηχανισμούς, στην «ανεξάρτητη δικαιοσύνη». Βρίσκονται στον στρατό και τις μυστικές υπηρεσίες πραγματικά «πρακτορεία» του ιμπεριαλισμού, στην Φραγκφούρτη και τις Βρυξέλλες, στις αδιαπέραστες δομές και δίκτυα εξουσίας που δημιουργεί ακόμα και μέσα στα πλαίσια το κράτους η ΕΕ (βλ «ανεξάρτητες αρχές»).

Το **κύριο λοιπόν δίδαγμα** από την εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ είναι ότι έχουμε ανάγκη από μια αριστερά που με την δύναμη του εργατικού και λαϊκού κινήματος, να διαμορφώσει μια **στρατηγική ρήξης με**

την ΕΕ, τον καπιταλιστικό μονόδρομο, και το αστικό κράτος, διεκδικώντας την πραγματική εξουσία για να αλλάξει πραγματικά την κατάσταση.

Ερώτηση 7.: *Πέρα από το μέτωπο, υπάρχει η δυνατότητα ενός εκλογικού συνασπισμού, με διατήρηση της αυτοτελούς έκφρασης των δυνάμεων που θα μετάσχουν σε αυτόν, στο κοινοβούλιο, κ.λπ., το οποίο δεν συζητείται συχνά. Θα βρούμε σχετικές εμπειρίες στο κομμουνιστικό κίνημα στον 20ό αιώνα...*

- Απάντηση: Από άποψη αρχών οι εκλογές – και οι εκλογικές συμμαχίες **δεν αυτονομούνται από την πολιτική αντίληψη και γραμμή σε κάθε συγκεκριμένη περίοδο.** Δεν μπορεί να υπάρχει «μια πολιτική για την περίοδο» και μια «άλλη πολιτική» για τις εκλογές! Το περιεχόμενο και οι δυνάμεις που στην βάση του οποίου χτίζονται οι πολιτικές συμμαχίες χτίζουν και τις εκλογικές.

Στον 20ο αιώνα η εμπειρία από τη μεγάλη πλειοψηφία των εκλογικών συνεργασιών είναι δυστυχώς αρνητική και στη χώρα μας. Ο μεγάλος, ο ενιαίος (με κορμό το ΚΚΕ) ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ, με το πρόγραμμα και τις δυνάμεις που συσπείρωσε, οδήγησε στον εκφυλισμό και την ήττα της αριστεράς το 89-90. Σε προηγούμενες περιόδους τα αλληπάλληλα επεισόδια πολιτικής ουράς της αριστεράς σε αστικά ρεφορμιστικά κόμματα αλλά και οι προτάσεις «δημοκρατικών κυβερνήσεων» την 10ετία του 80 οδήγησαν σε υποχωρήσεις και ήττες. Δραματική για το λαό αποδείχτηκε τελικά η πολιτικοεκλογική συνεργασία πολλών δυνάμεων που οδήγησε στον ΣΥΡΙΖΑ. Όλες αυτές οι εμπειρίες έχουν καταγραφεί αρνητικά στη συνείδηση των εργαζομένων και των αγωνιστών της αριστεράς.

Για τη μαχόμενη αριστερά το συμπέρασμα πρέπει να είναι ότι οι συμμαχίες που έχουν στόχο είτε τη διαχείριση του αστικού πλαισίου η ακόμα την εκλογική της επιβίωση με είσοδο στην Βουλή και, για το σκοπό αυτό, **δεν τολμούν να συγκρουστούν με τις βασικές επιλογές της αστικής τάξης οδηγούνται σε τραγική ήττα.**

Αν κοιτάξουμε ακόμα πιο πίσω μπορούμε να μελετήσουμε την λενινιστική πολιτική των πολιτικών και εκλογικών συμμαχιών. Για παράδειγμα στην περίοδο της δημοκρατικής επανάστασης θέτοντας ως βασικό καθήκον την επαναστατική ανατροπή του τσαρισμού με την ηγεμονία του προλεταριάτου αρνήθηκε κατηγορηματικά το «δημοκρατικό μέτωπο» με την αστική τάξη και διαμόρφωσε την τακτική του «αριστερού συνασπισμού» δηλαδή την συμμαχία της εργατικής τάξης με την επαναστατικό μικροαστική δημοκρατία, πάνω στην βάση ακριβώς της πολιτικής πρότασης **της επαναστατικής ανατροπής του τσαρισμού ενάντια και στην αστική τάξη.** Δυστυχώς αυτή η πολιτική αρχών έχει για πολλά χρόνια χαθεί και έχει αντικατασταθεί από καιροσκοπικές λογικές, και με πρακτικές τύπου «άλλο η πολιτική και άλλο η εκλογική πρόταση».

Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ επιχειρεί να συμβάλει ώστε οι μαχόμενες δυνάμεις της αριστεράς να υπερβούν στην πράξη την όποια αρνητική ιστορική εμπειρία.. Με την πολιτική πρόταση της για τον **κοινό πολιτικό βηματισμό και την πολιτική συνεργασία των αντικαπιταλιστικών αντιιμπεριαλιστικών αντιΕΕ δυνάμεων** έχει σαν στόχο να συμβάλλει σε μια πλατιά συσπείρωση δυνάμεων πάνω στην βάση του αναγκαίου πλαισίου πολιτικών στόχων, συσπείρωση που είναι απόλυτα αναγκαία και δυνατή και μπορεί να αποτελέσει ένα νέο σημείο αναφοράς, μια νέα ελπίδα στο λαϊκό και αριστερό κόσμο που δεν το βάζει κάτω.

Ερώτηση 8.: *Όσους ανήκουμε στο μαρξιστικό χώρο μας απασχολεί το ζήτημα της πρωτοπορίας, που θέτει επιτακτικά η ίδια τη ζωή. Στο ΕΑΜ είχε πρωταγωνιστικό ρόλο το ΚΚΕ, με τα θετικά και τα αρνητικά που συνεπαγόταν τότε αυτό, σήμερα όμως το κόμμα αυτό ακολουθεί ένα στείρο σεχταρισμό. Βέβαια, οι εποχές διαφέρουν, είναι όμως ορατός ο κίνδυνος, αν οι άλλες δυνάμεις δεν ανταποκριθούν και κυριαρχήσει ως κατεύθυνση το ΚΚΕ, να έχουμε μια επανάληψη του γερμανικού 1929-33 ή της ελληνικής εμπειρίας του 1936...*

- Απάντηση: Ο κίνδυνος είναι τρομακτικός από την επιδρομή του πιο βάρβαρου καπιταλισμού, από την κανιβαλική πολιτική της αστικής τάξης της ΕΕ και των κυβερνήσεων τους. Είναι **ακόμα μεγαλύτερος από την πολιτική ΣΥΡΙΖΑ** που φέρνει μνημόνια και κοινωνική καταστροφή και φυσικά ανοίγει διάπλατα τον δρόμο σε δεξιές και ακροδεξιές δυνάμεις.

Το ΚΚΕ φέρει ιστορική η ευθύνη. Ο σεχταρισμός του έχει συγκεκριμένο σκοπό και περιεχόμενο: **την άρνηση του πολιτικού ανατρεπτικού αγώνα και της κοινής δράσης για να μπορέσει το κίνημα να σταθεί νικηφόρα στη σύγκρουση αυτή.** Παράλληλα αδιέξοδες είναι λογικές που αναπαράγουν ένα «νεοσοριζαϊκό» εγχείρημα που αναπόφευκτα θα οδηγήσει στα ίδια αποτελέσματα.

Οι εποχές δεν επαναλαμβάνονται αλλά η ιστορία μας διδάσκει πολλά..

Απαιτείται μια ιστορική τομή -υπέρβαση στην αριστερά πρωτίστως στην κομμουνιστική Ό «λαός της αριστεράς» πρέπει να πάρει την κατάσταση στα χέρια του.

Η αρνητική εμπειρία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, που εφαρμόζει αντιλαϊκή αστική πολιτική, αλλά εξακολουθεί να μιλά στο όνομα της Αριστεράς, η πολύχρονη κρίση και ενσωμάτωση της Αριστεράς στην Ευρώπη και διεθνώς σε συνδυασμό με την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» υποχρεώνουν **σε μια μάχιμη ανασυγκρότηση της ίδιας της έννοιας της Αριστεράς, για μια άλλη Αριστερά, αντάξια των άμεσων και στρατηγικών συμφερόντων της εργατικής τάξης, της νεολαίας, των φτωχών λαϊκών στρωμάτων.**

Σήμερα απαιτείται να γίνει ένα καινούργιο μεγάλο βήμα μπροστά, να ανέβουμε **σε μια νέα βαθμίδα συγκέντρωσης κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων..**

Παλεύουμε για μια αριστερά αντικαπιταλιστική, επαναστατική, σύγχρονα κομμουνιστική, σε σύγκρουση με τις δυνάμεις του κεφαλαίου, του ιμπεριαλισμού και της ΕΕ και κάθε μορφής διαχείρισης του καπιταλισμού. Με πλήρη αυτοτέλεια από τον ρεφορμισμό αλλά με λογική επίδρασης και κερδίσματος των αντιφατικών ρευμάτων που γεννιούνται από την κρίση του και κινούνται σε λογική ανατροπής. Μαχητικής και ενωτικής στους αγώνες. Στηριγμένη στα πιο φτωχά λαϊκά στρώματα. Με ανώτερη οργάνωση και δημοκρατία. **Αυτή είναι η κύρια προϋπόθεση για να στραφεί αριστερά και όχι δεξιά και ακροδεξιά η βαθιά δυσαρέσκεια των λαϊκών στρωμάτων που γιγαντώνεται απέναντι στην κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ΑΝΕΛ, απέναντι στον μονόδρομο του κεφαλαίου και την ΕΕ..**

- Ερώτηση 9.: Η πείρα των τελευταίων χρόνων, και του 20ού αιώνα γενικότερα, κάνει σαφείς τις τεράστιες δυσκολίες που θα συναντήσει ένα σύγχρονο επαναστατικό εγχείρημα. Το Μέτωπο και η πάλη των ιδεών για τη σοσιαλιστική προοπτική στην εποχή μας συνδέονται εμφανώς άρρηκτα...

- Απάντηση: Η δημιουργία μιας πραγματικής «εναλλακτικής» απέναντι στην ΤΙΝΑ του νεοφιλελεύθερου και καπιταλιστικού μονόδρομου, το ίδιο το αντικαπιταλιστικό μέτωπο, προϋποθέτουν **την παράλληλη ανάπτυξη και τελικά την ηγεμονία των κομμουνιστικών ιδεών.**

Πράγματι όσο η συνείδηση του μαχόμενου κόσμου δεν μπορεί να υπερβεί τα ιδεολογικά όρια του συστήματος, όσο οι μοναδικές δυνατές μορφές κοινωνικής οργάνωσης είναι η αγορά και η καπιταλιστική ιδιοκτησία και οι μοναδικές δυνατές μορφές πολιτικής εξουσίας το σημερινό ολοκληρωτικό κράτος και η άδεια από κάθε περιεχόμενο κοινοβουλευτική δημοκρατία, το κίνημα και το μέτωπο θα ηγεμονεύονται από την αστική πολιτική.

Το ταξικά ανασυγκροτημένο εργατικό και λαϊκό κίνημα, το αντικαπιταλιστικό μέτωπο, και

οσύγχρονος κομμουνιστικός φορέας αποτελούν τρεις πλευρές του επαναστατικού υποκειμένου της εποχής μας, που η μια ενισχύει και στηρίζει την άλλη. Σταθερό μέτωπο και κίνημα ανατροπής μπορούν να σταθούν αν υπάρχει ένας ισχυρό κομμουνιστικό ρεύμα που εμπνέεται από μια κοινωνία χωρίς εκμετάλλευση, από την κοινωνική ιδιοκτησία και την συλλογική οργάνωση των ελεύθερα συνεταιρισμένων παραγωγών, από την εργατική δημοκρατία και την λαϊκή αυτενέργεια, από την απελευθέρωση της επιστήμης από τα αλλοτριωτικά δεσμά του κέρδους, από την απελευθέρωση των ανθρώπινων σχέσεων από την βία, τον καταναγκασμό, την αποξένωση. Ναι σε μια τέτοια προοπτική αξίζει να στρατευτούμε και να παλέψουμε.

Αντώνης Δραγανίγος, μέλος της ΚΣΕ της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και της ΠΕ του ΝΑΡ, Ιούνιος 2017

[Tweet](#)
